

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра зовнішньоекономічної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗЕЛЕНОГО ЗРОСТАННЯ
ЕКОНОМІКИ В КРАЇНАХ ГЛОБАЛЬНОГО ПІВДНЯ**

Виконала: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 4МЕВ
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародний
бізнес»

Спалило А.Д.

(прізвище та ініціали)

Керівник : Огородник Р.П.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на тему «Дослідження особливостей зеленого зростання економіки в країнах глобального Півдня» містить 71 сторінку, 3 таблиці, 8 рисунків. Перелік посилань нараховує 71 найменувань.

Метою дослідження є: дослідження сучасного стану розвитку країн Глобального Півдня з позицій зеленого зростання та виділення основних причин економічного прогресу, а також можливих напрямків розвитку економічного співробітництва з ними..

Об'єктом дослідження є: зелене зростання.

Предметом дослідження є: теоретико-методичні та практичні аспекти формування зеленого переходу економіки в країнах Глобального Півдня.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі **методи дослідження**: прогнозування зеленого зростання у країнах Глобального Півдня (у тому числі в умовах енергетичного переходу), теоретичні (аналіз, систематизація, узагальнення), табличний, графічний. Було застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний (структура показників) та горизонтальний (динаміка показників) аналіз.

Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при вивченні позитивного досвіду зеленого зростання у країнах, що розвиваються.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути розвиток економічних відносин країнами Глобального Півдня в енергетичній сфері та зеленої енергетики.

Ключові слова: зелене зростання, зелена економіка, зміна клімату, Глобальний Південь, кліматичне фінансування, країни, що розвиваються, парникові викиди, зелений перехід, зелена енергетика, зелені інвестиції.

ABSTRACT

The qualification work of the first (bachelor) level of higher education on the topic «Research of the features of green economic growth in the countries of the global South» contains 71 pages, 3 tables, 8 figures. The list of references includes 71 names.

The aim of the project is to study the current state of development of the countries of the Global South from the standpoint of green growth and to highlight the main reasons for economic progress, as well as possible directions for the development of economic cooperation with them.

The research object is green growth.

The subject of the study is theoretical, methodological and practical aspects of the formation of the green transition of the economy in the countries of the Global South.

The project used the following **methods**: forecasting green growth in the countries of the Global South (including in the conditions of energy transition), theoretical (analysis, classification, generalization), spreadsheet, graphic. Statistical methods of numerical data was used: vertical (structure indicators) and horizontal (dynamic performance) analysis.

Conclusions and recommendations of work can be concretely implemented by studying the positive experience of green growth in developing countries.

The possible areas of further research can be the development of economic relations between the countries of the Global South in the field of energy and green energy.

Keywords: green growth, green economy, climate change, Global South, climate finance, developing countries, greenhouse emissions, green transition, green energy, green investments.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗЕЛЕНОГО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇН	10
1.1. «Зелена» економіка як напрям досягнення стійкого еколого-економічного розвитку	10
1.2. Загальні риси і особливості економіки країн глобального Півдня	19
1.3. Особливості зеленого зростання економіки в країнах, що розвиваються	30
Висновки до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ В КРАЇНАХ ГЛОБАЛЬНОГО ПІВДНЯ	39
2.1. Аналіз забезпеченості країн Глобального Півдня енергоресурсами	39
2.2. Експортні перспективи Субсахарської Африки та інвестиційна експансія Китаю	45
2.3. Дослідження можливостей здійснення зеленого переходу країнами Глобального Півдня за рахунок енергетичного переходу ...	54
2.4. Розвиток зеленої економіки у світі	60
Висновки до розділу 2.....	65
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72

ВСТУП

Актуальність теми. Глобальний характер екологічних загроз на сьогоднішній день виходить за межі національних кордонів. Країни, що розвиваються, є критично важливими партнерами у всесвітньому переході до моделей більш екологічного зростання, які є важливими для прискорення прогресу сталого розвитку. Для країн, що розвиваються, виконання зобов'язань після ратифікації Паризької угоди вимагає великих зусиль, оскільки доступність фінансових, соціальних і технічних ресурсів часто обмежена або безпосередньо залежить від країн з вищим рівнем доходу. Ці країни не лише стикаються з більш складними завданнями, ніж інші, оскільки загальні умови в них можуть не сприяти досягненню заявлених цілей, але вони ще й більш вразливі до зміни клімату і тому відчують найбільший вплив деградації навколишнього середовища.

В умовах тривалого виходу з фінансово-економічної кризи, а також побоювання приходу чергової хвилі економічної нестабільності, на державному і міждержавному рівнях активізувалися зусилля по розробці нової моделі економічного розвитку. Значну увагу, особливо з боку зарубіжних фахівців, приділяється розробці оновленої концепції екологобезпечного та соціальносправедливого економічного зростання за допомогою поетапного формування на базі структурних реформ нового типу економіки. Останнім часом в наукових і політичних колах активно просувається концепція розвитку «зеленої» економіки. Конференція ООН зі сталого розвитку, що проходила в червні 2012 р в м Ріо-де-Жанейро, була присвячена питанням «зеленої» економіки. Підвищений інтерес до концепції «зеленої» економіки пов'язаний з зростаючим розчаруванням існуючої економічної моделі і численними кризами і збоями ринкового механізму, які спостерігаються на початку нового століття. Тематичні публікації ініціативи ООН по «Зеленої» економіки викликали активну дискусію, як в професійних колах, так і в засобах масової інформації. Посилення екологічних обмежень призвело до усвідомлення, як в

теорії, так і на практиці необхідності формування нового типу економічного розвитку в світі, вироблення нового «зеленого» економічного курсу. Контури такого курсу запропоновані в 2008-2012 рр. в ініціативах ООН по переходу до «зеленої» економіки (green economy), програмах «зеленого» зростання (green growth) країн Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР, OECD, Organisation for Economic Co-operation and Development).

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження сучасного стану розвитку країн Глобального Півдня з позицій зеленого зростання та виділення основних причин економічного прогресу, а також можливих напрямків розвитку економічного співробітництва з ними.

Із мети дослідження випливають такі **завдання**:

- визначити поняття «зелена» економіка як напряму досягнення стійкого еколого-економічного розвитку;
- охарактеризувати загальні риси і особливості економіки країн Глобального Півдня;
- дослідити особливості зеленого зростання економіки в країнах, що розвиваються;
- провести аналіз забезпеченості країн Глобального Півдня енергоресурсами;
- проаналізувати експортні перспективи Субсахарської Африки та інвестиційна експансія Китаю;
- дослідити можливості здійснення зеленого переходу країнами Глобального Півдня за рахунок енергетичного переходу;
- охарактеризувати розвиток зеленої економіки у світі.

Об'єктом дослідження даної роботи є зелене зростання .

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні аспекти формування зеленого переходу економіки в країнах Глобального Півдня.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й виконання завдань у роботі використано низку загальнонаукових і спеціальних методів, а саме: методи індукції та дедукції – для розгляду понять «зелене зростання»

та «зелена економіка»; спостереження й узагальнення – для визначення місця Глобального Півдня у світовому господарстві; статистичний та графічний методи – для аналізу тенденцій зеленого зростання у країнах Глобального Півдня, причинно-наслідковий метод і метод експертної оцінки; методи системно-структурного аналізу.

Практична значущість. Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при вивченні позитивного досвіду зеленого зростання у країнах, що розвиваються.

Апробація результатів роботи. Основні практичні результати дослідження доповідались на: XIX Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Професійне становлення молоді в умовах інтеграційного розвитку України» із тезами: «Дослідження можливостей здійснення зеленого переходу країнами Глобального Півдня за рахунок енергетичного переходу».

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 71 сторінку тексту, 8 рисунків, 3 таблиць. Список джерел налічує 71 найменування джерел.